

Murska Straža

Glasiilo obmejnih Slovencev.

vo in upravništvo v Gornji Radgoni, Griz št. 7, I. nadstr. I. Telefon št. 7. Rokopisi se ne vračajo.

Izhaja vsak petek zjutraj in stane s poštnino vred za celo leto 48 K, za pol leta 24 K, za četrt leta 12 K. Posamezna številka stane 1 K.

Inserati: Ena šeststolpna petitvrsta (prostor 3 mm visok in 45 mm širok) K 1.50. Pri večkratni objavi primeren popust.

Politika.

I.

ücher piše v nekem svojem spisu: k povsod zborujejo parlamenti predolgo irjajo deželo, jo utrujajo... Zdajšnji par- Pogajanja z mubunijo deželane do strasti... Ko so la brezuspešna. Zana počitnicah, so deželani mirni in se ministrstvo za e za svoje delo, za umetnost, vede, Jugoslov. klub, trgovino. Komaj pa so začela zopet so izjavljata zborovanja, je vse nemirno; raz- točkstranke se kregajo; vlade, ki morajo in delo obračati v obrambo proti ne najdejo časa, da bi se brigale za Sv. Duhotre in koristi. Narod se razburja za došenem dosežen, le zxe boje, katerih plačilo je navadno Pesnici se suče raistrski portfelfj... meje v občinah besede veljajo še prav posebno za ako bi del občine in naše razmere. Kamor se obrneš, politika. Deloma je to popolnoma naravno, no v času, ko politične borbe zavr- spehe in neuspehe na bojiščih. V Jugose borimo za ustavo; prišli smo iz i razmer in se ujedinili z različnimi Politika ima nalogo, da nas spravi med da nam določi skupno pot v smeri ga jedinstva in državne skupnosti.

Politika pa je odgovorna zgodovini. To se našim potomcem ne bo vseeno, kako mi obnašali v najbolj odločilnih dneh, imeli razne prilike, da zboljšamo sebi in bodočim rodovom. Ne bo jim kako smo mi gospodarili z narodom; o bili umni gospodari ali pa zapravljevci. smo narod od danes do jutri, temveč od tisočletja v novo tisočletje. Naš rod, narod živi. Na to, kar nas danes nirja in vzbuja k političnemu boju, bodo li naši potomci z drugimi očmi. Tudi mi amo marsikateri greh, ki so ga storili naši iiki in žal nam je vseh zamujenih trenut- v preteklosti.

Naša dnevna politika pa je že preveč rovana v sedanost. Ljudje se love za utnimi gesli, politični voditelji bredejo v i vodi; vsa država se potaplja v nekakem moč- a, kjer se pogrezajo noge zmerom globlje, a

nikdo se ne zmeni za nevarnost, nikdo se ne povzpne čez druge in ne pregleda poti, ki pelje preko močvirja v solnčno bodočnost. Če se komu odpro oči in zavpije na ves glas, kdo mu da prav, zlasti če ne pripada isti tolpi?

Mi politiziramo in strankarimo, a vzlic temu, da nas je politika oropala skoraj za polovico celokupne narodne energije, katero bi lahko uveljavili na gospodarskem polju in v raznih strokah človeškega dela, vzlic temu nismo rešili izza dveh let intenzivnega polit. dela niti najbolj perečih političnih vprašanj. Koliko časa in truda smo žrtvovali za to, da smo ujeli par muh — enodnevnici! Kaj bi lahko dosegli, če ne bi trtili po nepotrebnem svojih moči tam, kjer smo vedeli, da gre samo za osebe, za trenutke, za nemogoče ali neizvedljive smotre. Kako bi nam koristilo malo ekonomije v političnem delu! Kako bi zamogli vporabiti to v nemar potrateno energijo za načelno, smotreno gospodarsko in kulturno obnovo!

V poštenih očeh je politika te vrste, ki se uganja pri nas, že popolnoma odrekla in živi samo še od ljudske nepoučenosti ali zaslepljenosti. Vse stoji že z eno nogo v močvirju. Nikdo ne misli na bodočnost. Če bo šlo tako naprej, bo treba orjaškega napora, da nas prihodnjost zopet postavi na trdna tla.

gališkega in ukrajinskega kmeta mi je vzbujal sočutje. Tam sem spoznal, da smo mi vendarle na boljšem, da živimo človeka dostojnejše življenje in se vsaj zavedamo svojih stanovskih pravic. Na galiških vaseh, kolikor sem jih mogel opazovati, sem se naučil, da je kmetu tako treba izobrazbe kakor motike. Sicer je res, da tudi analfabeti orjejo njive in žanjejo pšenico, a tako so orali pred tisoč leti in bi čez tisoč let tudi. V svetu sem spoznal, da mora tudi kmet v svojem gospodarstvu napredovati. Vsi stanovi napredujejo: obrtnik dela s popolnejšim orodjem kakor njegov prednik pred 100 leti; delavca je tehnika popolnoma izpremenila; uradnik spisuje svoje akte v drugem duhu kakor pred 60—100 leti. Ne morem razumeti, da bi moral ravno kmet, čigar orodje in način dela je primeroma še najbolj priprost, smatrati svoj razvoj za zaključen. Naučil sem se, da pa je razvoj kmetijskega dela najbolj počasen, da ne pozna revolucije in ne dela skokov. V industriji je izum parnega stroja do temelja preobrnil vse dozdajšnje delo; vporaba elektrike odpira nove nezgodne možnosti. Ne tako v kmetijstvu. Lahko izumete še tako vporaben in ceni parni plug, kmet se bo stokrat rajši upiral na železnega. Le s podrobnim in dobro začrtanim delom posunemo napredek kmetijstva od stopnje do stopnje naprej.

V eni zadnjih števil lanskega letnika vašega lista sem čital članek o danskem kmetijstvu. Razveselil me je, ker v strankarskih listih, pa naj se še toliko bahajo s svojo kmetosko suknjo, le redkokdaj najdem članek, ki bi me vzbudil k resnemu preišljanju o izboljšanju mojega gmotnega položaja na način, ki bi koristil tudi splošnosti. Čitajoč dotični članek sem se spomnil na vzhodnogališke kmete, ki žive večidel v dupljam podobnih kočah in ki spadajo v vrsto najbolj zatiranih delavcev. Kaka razlika tu in tam! Danska in Galicija, Rusija! Vzrok, da se moji tovariši ne dajo pridobiti za umni gospodarski napredek, tiči večidel v tem, ker niso na živih vzgledih preskušali svojega stanja. To se pravi: iz življenja nezobraznega, od slahčičov, pomješčikov in židov izžemanega vzhodnoslovanskega kmeta bi se lahko učili, kam zabrede kmet, če ne napreduje, ko vsi drugi stanovi korakajo naprej. Na vzgledu danskega, češkega in nemškega kmeta pa bi naj spoznali, koliko precenljivih koristi nudi kmetu ljudska izobrazba in umno gospodarstvo. Vem dobro, da gališki kmet ni sam kriv svoje bede. Vem pa tudi, da si češki ali danski ni sam priboril svojega položaja. Dobrobit kmeta je v vzajemnem, pametnem delu vseh narodnih slojev. Tudi slovenski kmet se ima za svoj boljši položaj zahvaliti onim, ki so ga dramili in vodili k omiki. Hvaležen mora biti za to delo v preteklosti, pa naj se je storilo s tem ali onim namenom, pod to ali ono firmo. Kar je storjeno, je storjeno. Glavno je, da je obrodilo uspehe.

(Nadaljevanje sledi.)

Kmetosko pismo.

Možje, ki smo se vrnili iz vojne, večkrat sedesio skupaj in pokramljamo o tem ali onem. En izmed nas je bil v Rusiji in pozna življenje ruskega kmeta; drugi je bil v Italiji pa pripoveduje, kako živi laški kmet. Mnogo nas je bilo na Češkem, v Galiciji, na Ogrskem, v Rumuniji. Nekateri poznajo razmere v Srbiji. So kmetje, ki se niso zunaj v svetu prav nič naučili; lepo število nas je pa, ki smo imeli oči vedno odprte in smo kjer le mogoče primerjali naše razmere s tujimi. Danes, ko smo zopet v varnem zavetju domačega kraja, razgovarjamo o tem — vi bi rekli: debatiramo. Ti razgovori niso tako duhoviti, kakor če sede gospoda za mizo; mi ne vemo lepo postaviti besed, a čutimo, da smo marsikje prišli do jedra; da poznamo marsikaj. česar prej nismo poznali.

Danes hočem napisati par vrstic o tem, kar sem opazoval kot kmet. Zanimalo me je na tujem, kako živi moj stanovski tovariš, kako obdeluje svojo zemljo, kaj zahteva od človeške družbe. Položaj

lepo mero previdnosti in vsestranskega vpoštevanja razmer. Zaradi tega očetu Janžu ni bilo po volji, da se je luna s svojo ukradeno svetlobo prav po nepotrebnem vtikala v njegove račune.

Oče Janž je preživel božične praznike v precejšnji blaženosti. Ne samo da je dolga Katra pripravila pravo praznično kosilo, ampak je še brihtna Julčka proti svojemu načelu zatisnila obe očesi in prinesla na mizo kar poln vrč mlade zlahtnine. To se je zgodilo na božič in na Štefanovo; na Štefanovo z izrecnim povdankom, da je jutri dan sv. Janža in da želi svojemu očetu na mnoga leta. Janž ni hotel razmišljati o iskrenosti ali neiskrenosti tega voščila, marveč je izkoristil priložnost in si ne glede na preskušane šege v Duhovi hiši dovolil prednost pri dolžini požirkov. Čutil je v svoji razigrani notranjosti neko vzvišeno kljubovalnost in moški prezir, zavedajoč se, da je v njegovih rokah nov ključ in da bo sv. Janža počastil na način, ki si ga lahko dovoli samo resničen posestnik treh polovnjakov vina.

Proti večeru je tedaj dobil dovoljenje, da se sme odzvati povabilu nekega prijatelja, ki je kmetoval pol ure od Duhovega vinograda in ki ga je vabil, naj si ogleda mlade vole. Namen je posvetil sredstva

— laž je vodila k zmagi pravice! Stvar je namreč taka, da Janža ni nikdo vabil, ampak je našel dobro pretvero, da prvič poskuša svojo srečo z novim ključem.

Previdno in potihoma se je priplazil h kleti ter si natančno ogledal okolico. Klet je ležala bolj na samem; cesta je tekla par korakov dalje in vrata so bila obrnjena v lunino senco. Potegnil je ključ iz žepa, ga počasi in tresočih rok nameril v ključavnico, ozrl se še enkrat krog sebe in — hrsk! Ključ se je obrnil enkrat, dvakrat... sunil je s kolonom naprej in — klet je bila odprta. Janža se je polasčala nepopisna ginjenost, katero je netil hud strah pred možnimi posledicami tega zmagoslavnega pohoda. Ali veselje je bilo v srcu kakor nekoč v kolumbovem, ko je stopil prviš na ameriška tla! Priprl je vrata, zažgal vžigalico in poiskal svečo, ki je stala na enem izmed praznih sodov. Ko je zabrela v kleti slabotna luč, je duri popolnoma zaprl in jih previdno zaklenil s ključem. Okna so bila zamašena s slamo, ključ v žepu — sigurnost vsestranska in... in...

Popolna zmaga! Janž sam med vinskimi sodi! Oh, ko bi mogel, t. j. ko bi smel povedati Katri in Julčki, da ju je docela porazil, da si je z lastno

Ključ.

Šaljiva povest.

III.

Božič je minil, tudi Štefanovo se je nagibalo h anc. Bila je lepa lunojasna noč; sneg je blestel kor da bi ležale na zemlji same svetle igle, tišina vladala vsenaokoli itd. — kakor je že navada v eh dobrih povestih.

Oče Janž je meril s svojimi kratkimi koraki po zgaženo pot po vrhu in se pri vsakem desetem oraku ozrl za seboj, pa zopet pogledal naprej, vo in desno in še kvjšku — na luno. Kaj se je neki odilo? Odkod to tajinstveno vedenje Duhovega četa? Ali ni bil — bognasvaruj — na kakih ne- poštenih potih, ki vodijo v zločin in pogubo?

Ni res, ampak res je, da je bil oče Janž po svojem najboljšem prepričanju v borbi za pravico- jubje in enakopravnost. V naših časih ima pravica mnogo nasprtnikov in se je res treba boriti za njo. Ker je nasprotnik navadno močnejši kakor bojevnik, je bilo treba za boj proti temu sovragu

(Daje)

vejš

inserati bogati.

potrebščin.

Radgoni.

Mnogo naročnikov še ni plačalo naročnine za l. 1920. Opominjamo jih, naj poravnajo svoj dolg, da nam prihranijo stroške pisemenih opominov. Pošten naročnik ve, kaj ima storiti.

„Narodna obrana“ v Gornji Radgoni.

V nedeljo dne 16. t. m. se je vršil v Gornji Radgoni občni zbor društva „Narodna obrana“. Društvo je edino te vrste v Sloveniji, zato naj izve o njem tudi širša javnost. „Narodno obrano“ so ustanovili v Mariboru takoj izra prevrata. Takrat smo živeli v revolucionarnem ozračju in je vzniknilo vse polno novih društev, katerih znaten del je ugasnil, kakor hitro se je razblinilo navdušenje. Tudi z „Narodno obrano“ je bilo tako: bila je brez pravega programa, brez trdnih voditeljev in se je vzdržala samo par mesecev. V Radgoni smo ustanovili podružnico junija l. 1919. Zgodilo se je, da je bila radgonska podružnica bolj delavna kot centrala sama in v Mariboru so že zaspali, ko smo še mi iz Radgone pošiljali vladi ostre peticije in pritožbe glede razmer v Radgoni in na meji vobče. Polagoma pa je tudi ta podružnica opešala, ker je bila v preozkih krvnih vezeh z rajsko centralo v Mariboru. Šele nov položaj, ki je nastal v naših krajih vsled izgube Radgone, nas je vzdramil in vrnil nazaj k ideji „Narodne obrane“. 5. decembra 1919 se je vršil ustanovni občni zbor popolnoma samostojne in nepolitične narodno-obrambne organizacije „Narodna obrana“. Odbor je bil sestavljen iz pristavev obeh strank in je pod predsedstvom g. nadučitelja in gerenta Mavriča pričel z delom. Prostor nam ne dopušča, da bi se podrobneje pečali z delovanjem društva v letu 1920. Označimo ga v par potezah: Ker je društvo vzniklo iz specifičnih obmejnih potreb, je posvečalo svojo skrb v prvi vrsti krajevnim vprašanjem, promatrajoč jih s splošnonarodnega vidika. Vzlic temu pa društvo ni pozabilo na svoj širji pomen: potem spomenice, deputacije in dopisov je skušalo obrniti pozornost pokrajinske in osrednje vlade na našo severno mejo. Tako je zbralo resolucije vseh obmejnih občin murske doline glede našega zastopstva v razmejitveni komisiji; v posebnih spomenicah je seznanilo zunanje ministrstvo in razmejitveno komisijo s položajem v Radgoni in Apački kotlini. Razmejitveno delo je še sedaj stalno na dnevnem redu odborovih sej. Morda se nam po sklepu državne razmejitve ponudi prilika, da natančneje očitamo delo „Narodne obrane“. Od številnih krajevnih zadev, s katerimi se je pečal društveni odbor, omenjamo: aprovizacijo Radgone med zasedbo, boj zoper tihotape in veržnike, določitev najvišjih cen za nekatera živila, valutne razmere na meji, promet itd. „Narodni obrani“ se je zahvaliti, da je vlada ustanovila ekspozituro ljutom. okrajnega glavarstva v Gornji Radgoni. V mnogih slučajih, zlasti še ob izpraznitvi Radgone, je dala „Narodna obrana“ državnim oblastim moralno in tudi dejansko pomoč; 8. avgusta 1920 je priredila velik manifestacijski shod za severne meje v Gornji Radgoni, ki se je razvil v pravi ljudski tabor.

Velikih uspehov ni mogla zabeležiti v svoje anale, a brez njenega delovanja bi bil položaj na meji spričo smotrenega in vnetega dela nemških nasprotnikov znatno neugodnejši za naše narodne in državne interese kakor je sedaj. „Narodna obrana“ bo tudi v bodoče delovala na razne načine za probujanje obmejnih Slovencev, za disciplino in smotreno delo v naših narodnih vrstah in zasluži, da jo podpirajo vsi, ki v času splošnega drvenja za denarjem in užitki niso pozabili na podrobno narodno-obrambno delo. V nedeljo 16. t. m. je bil izvoljen nov odbor. Predsednik je ostal g. Mavrič. Pripomnimo še, da iznaša letna članarina borih 10 K. Društvo ne išče dobičkov, temveč samo možnost treznega in smotrenega dela za narod.

bistroumnostjo priboril pravico zakonskega moža in očeta! Ali kaj, ko o njegovi zmagi ne bo izvedel svet! Končno . . . kapljica je vseeno več nego prazno repenčenje pred ženo in hčerjo, ki bi takoj napravil konec njegovi slavi.

Oče Janž je začel piti. Natočil si je vino v veliki vrč, ki je stal na tleh in ga srebral v dolgih, slastnih požirkih. Pil je in pil ter se vedno bolj potapljaj v slavo zmagovalca. Oh, kapljica . . . ti rožica . . . rožič . . . cukrček . . . Oh Katra — ho . . . ho . . . Zdaj si ga izkupila, zdaj pa! In ti, dolgonoga Julčka, ali res misliš, da imaš vso modrost sveta za svojim nagrbanim čelom? Kaj mislite, da bom v bodoče tako pohleven kakor sem bil doslej? Kaj še? Ne dam se jim, res se ne dam ženskam . . . Mož je gospodar v hiši . . . to stoji zapisano v svetem pismu . . . Ja, to je pravica . . . Take in podobne misli so se rojila v Janževi glavi, oči pa so švigale okrog po kleti in proti durim. Zdajci mu je prišlo na misel: „A kaj če bi se oglašili koraki pred kletjo in bi zarožljaj Julčkin ključ v ključavnici?“ Ta misel ga je silno poparila in je napravil nov dolg požirek, da se je okrepčal. „Ha, pa ugasnem luč in se skri-

Tedenske novice.

Himen. Dne 19. t. m. sta se poročila v radgonski župni cerkvi g. Franc Čeh, trgovec v Murski Soboti in gđ. Anica Trojnkova, iz čislane obitelji Trojnkove v Žetincih. Mlademu paru mnogo sreče!

Umrli so: V Ljutomeru je umrla 13. t. m. ga. Marija Kukovec, posestnica pekarije na glavnem trgu po dolgotrajni in mučni bolezni, stara še-le 31 let. Zapušča 2 nedorasla ljubeznjiva otročička. Rajna je bila blaga in usmiljena gospa ter je podpirala vselej vsako narodno podjetje. Sijajni pogreb je pokazal, kako priljubljena je bila pokojnica. Naj ji sveti večna luč! — Pri Sv. Jurju ob Ščavnici so 10. t. m. pokopali občinskega tajnika Franca Košarja. — V Slov. Bistrici je umrl dne 13. t. m. grof Emil Attems iz znane Attemsove obitelji. Poročajo, da je bil lojalen jugoslov. državljan.

Preselni govor. Regent Aleksander je prečital 14. t. m. svečani seji konstituante svoj prestolni govor, ki je našel v javnosti prijazen odmev. Kot najvažnejši pogoj ustave je označil: „To je pravica, pravica vsem delom našega naroda, pravica vsem veroizpovedovanjem, pravica velikim in malim, močnim in slabim, pravica vsem, ki niso našega imena in plemena, pa so naši državljani“.

Dobro nas poznajo! Ljubljanski dnevnik prinašajo nastopno vest: Ministrstvo za promet je odločilo, da se v Sloveniji zgradi nekaj novih železniških prog. Najprej se bosta gradili progji Kočevje—Brod in Rogatec—Siatina. S to drugo progjo bo Slovenija dobila zvezo s Prekmurjem. Pri ministrstvu za promet imajo čudno „perspektivo“ in res vsevedne poznavalce prometnih razmer. Če si predstavljajo zvezo Slovenije s Prekmurjem preko Varaždina, Ivanjca in Krapine v Rogatec, tedaj jih opozarjamo, da že imamo krajšo zvezo iz Dolnje Lendave čez Čakovec v Maribor. Koliko je Prekmurju z njo pomagamo, vedo tudi pri ministrstvu za promet. Zahtevamo graditev proge Murska Sobotič—Ljutomer—Ormož!

Habsburško propagando dela na naši meji — čuje in strmite! — višja šolska oblast s tem, da dopušča rabo ljudskošolskih beril, ki imajo celo vrsto slavospevov na Habsburgovce, „mogočno“ Avstrijo in na koncu cesarsko pesem. To je: Berilo, II. del, Gabršček-Razinger in Tretje berilo, Josin-Gangl (iz l. 1917). V obmejnih krajih, kjer se moramo toliko boriti z bedastim avstrijskanstvom, je to zastrupljanje mladine zločin nad domovino. Čuvajti državnega ugleda, tu primite s kleščami!

Obhod severne meje ob Muri. Ker je vsled razmejitve nastalo več vprašanj prometnega in narodnogospodarskega značaja, ki jih bo treba rešiti potem pogodbe med našo državo in Avstrijo, v prvi vrsti ona, ki se tičejo Mure kot bodoče državne meje (ureditev plovb in ribolovstva, vzdrževanje regulačnih del, mostov itd. na toku reke Mure), je sklenila deželna vlada odposlati čimprej na lice mesta komisijo strokovnjakov, katera naj po proučitvi vseh zadevnih vprašanj izdela svoje referate kot

jem za oni le sod v kotu. Ni nevarnosti, da bi me opazila!“ In zopet se je udajal svojim sanjarim ter napravil celo kopo novih sklepov za gospodarstvo v Duhovi hiši, hkrati pa srebljal na pol zaprtih oči iz vrca . . . dokler ni čutil, da se mu je v glavi zmeđlo in da so tla v kleti postala čudovito prožna in lahka. „Aha, me že drži“, si je mislil. „Pravo hudičevo olje je to, Pa še ne grem! Oh, kaj ko bi imel kak prigrizek! . . .“ Stopil je k vratom in naslonil uho h ključavnici. „Čuj . . . čuj . . . ko ga pa nosi zlodej sem proti kleti? Tu vendar ni pot . . . Kaj če je Julčka . . .? Ali pa tat . . .? Usmili se me, sveti Janž!“ je dejal naš godovnjak proti samemu sebi, stopil ves prestrašen k sodu in ugasnil svečo. Med tem so se že dobro slišali po snegu škripajoči koraki in čez eno ali dve minuti se je nekdo ustavil na pragu in si otepal sneg s čevljev. Janž je kljub strašnemu presenečenju precej spretno počepil za veliki, široki sod, ki je raztezal svoja ramena v sprednjem kotu kleti in ki je bil dovolj vpluden, da je popolnoma skrtil telo grešnega pravico-ljuba, Duhovega Janža. (Konec prih.)

podlago za poznejšo pogodbo. Konferenca poslanikov je namreč odločila, da tvori državno mejo Mura, da pa so možne iz gospodarskih ozirov modifikacije, toda le pod pogojem, da se doseže med obema državama sporazum. Komisija bo na licu mesta ugotovila, ali je priporočati kot mejo regulirano Muro ali njen glavni tok ali mestoma kako drugo strugo. Tozadevna anketa pri deželni vladi je bila mnenja, da bo najbolj primerno, če se določi kot državna meja regulirana Mura. To komisijo, čije prihod še ni določen, sestavijo zastopniki gradbene direkcije, generalne inšpekcije vod, poverjenišva za kinetijstvo, gospodarskega odd., delegacije ministrstva financ, glavne carinarnice in oddelka ministrstva trgovine in industrije.

Notranjepolitični položaj se ni v tem tednu bistveno izpremenil. O regentovem prestolnem govoru splošno sodijo, da je bil trezen in prevdaren ter lahko velja kot eden najresnejših političnih dokumentov zadnjega časa. Vlada se še vedno nahaja v krizi, dasiravno je na zunaj že aktivna. Pogajanja za vstop zemljoradnikov in muslimanov niso uspela. Važno je, da v radikalni stranki vendarle ni prišlo do popolnega razkola in je Stojan Protić ostal še začasno v stranki, čije predsednik je Nikola Pašić. V ustavodajni skupščini se ponavljajo prizori iz prvih mesecev Narodnega predstavništva. Vse delo poslancev je omejeno na boj za in proti poslovniku. Vladni stranki (demokrati in radikalci) se trdnovratno oprijemajo poslovnika in formalne prisega kraju. Zadnje dni so se posvetovali načelniki klubov. Dr. Korošec je stavil predlog, naj sedanje vladne stranke izvolijo poslovni odbor, ki bi izbrisal odredbo poslovnika glede poslancev, ki niso prisegli. Ustavotvorna skupščina naj v dveh dneh sprejme ta predlog, nakar se bo moglo nadaljevati skupno delo o nadaljnjih izpremembah poslovnika. O tem predlogu bodo razpravljali v načelstvih strank. Na seji konstituante dne 17. t. m. so izvolili odbor za spremembo poslovnika. Na to je bila ustavodajna skupščina odgodena. — Radić je poslal v Beograd svojega zastopnika dr. Basarička, ki obiskuje v svrhu informacij načelnike posameznih klubov.

Kriza francoske vlade je srečno rešena, Predsedstvo in zunanje zadeve je prevzel znani politik Briand.

Vesti o odgoditvi rapalske pogodbe niso resnične in je pričakovati, da bo Italija že v kratkem izpraznila ozemlje, ki pripade nam.

Tudi v Perziji — boljševiki. Poročajo, da se je perzijski šah odrekel prestolu in da se bo sestavila sovjetska vlada.

Upor ukrajinski kmetov. Ukrajinski kmetje so se uprli boljševiškem terorju, obkolili dve najboljši boljševiški diviziji in ju popolnoma uničili. Uporniki so zasedli Aleksandrov. V Harkovu so izbruhnili nemiri.

Nova vojna. V Mali Aziji so se praske med grškimi in turškimi četami, ki trajajo že delj časa, razvile v pravo vojno. Armada Kemal-paše, znanega turškega nacionalista, je na treh točkah prodrla grško črto in si v ostrih bojih priborila par važnih krajev. Grška je v težkem finančnem položaju. Kralj Konstantin je odpotoval na fronto.

Naseljevanje v južni Srbiji. Vlada namerava obljuditi neobdelane in zapuščene pokrajine v Južni Srbiji (Kosovo polje, Metohijo, Macedonijo). Vsaka družina, ki se tam naseli, dobi 5 ha zemlje in vsak oženjeni možki član družine dodatek po 4 ha, neoženjeni 3 ha, od 16—21 let stari pa 2 ha. Oni, ki pripeljejo seboj inventar (orodje in živino), dobe do 3 ha več. Vožnja je brezplačna; enako tudi les za stavbe, povrh tega še imajo druge ugodnosti. Zemlja je rodovitna, podnebje bolj toplo, a jako sušno in je treba zemljo namakati. Pripravna je zlasti za pridelovanje žita. Najslabše so pa v teh krajih varnostne razmere; cele tolpe Arbanasov napadajo in ropajo tamošnje naselbine. Baje hoče ministrstvo z ostrimi odredbami napraviti konec albanskim vpadom.

Državni boni, ki so se izdajali povodom kolkovanja bankovcev, se za zneske izpod 100 K

izplačajo do 1. aprila t. l., priznanice nad 1000 K pa ostanejo kot 3% državne obveznice ter se bodo izplačale v 10 letih.

Odprava sekvestrov? V Beogradu se vrše pogajanja med našo vlado in zastopniki Avstrije glede odprave sekvestrov za posestva avstrijskih državljanov na našem ozemlju. Pričakovati je, da bo naša vlada sprejela avstrijski predlog, ako Avstrija umakne zaporo nad imetjem jugoslov. državljanov v Avstriji.

Konzulat češkoslovaške republike v Ljubljani naznanja, da se rok — za vloge priznanja davka od imetja za češkoslovaške državljanke kakor tudi za juridične in druge v inozemstvu bivaajoče osebe ki v češkoslovaški republiki nimajo nobenih podružnic ali reprezentacijskih podjetij, posedajo pa tam imetje — podaljša do konca februarja 1921.

Slovenska Matica izda za l. 1921 v najkrajšem času 3 knjige in sicer eno spomenico v spomin petdesetletnice svojega obstanka in delovanja, eno knjigo z izvirno pripovedno in eno z znanstveno vsebino. Članarina za l. 1921 znaša 40 K. Članarina se pošilja ali naravnost Slovenski Matici v Ljubljani, Kongresni trg 7, ali njenemu poverjeniku Al. Neudauer v Gornji Radgoni. Za leto 1919 in 1920 Slovenska Matica ne izda nobenih knjig, zato naj člani, ki so plačali članarino za eno izmed teh let pri imenovanem poverjeniku, diferenco do letošnje članarine plačajo tudi v njegove roke. Poverjeništvu Slov. Matice v Gornji Radgoni sprejema naročila in članarino do 15. februarja.

Podraženje železnic. „Jutro“ poroča, da je pričakovati v kratkem novo povišanje železniških tarifov.

20 dinarski bankovci. Ker so se pojavile 4 vrste ponarejenih 20 dinarskih (80 kronskih) bankovcev med temi naravnost vzoren falzifikat, je finančni minister odredil, da se 20 dinarski bankovci takoj vzamejo iz prometa.

Dolгови naše države. Pred vojno je bila Srbija zadolžna za okroglo 900 milijonov dinarjev. Med vojno se je zadolžila za 1 milijardo 300 milij. frankov. Od 1. decembra 1918 je država SHS najela v inozemstvu 435 milijonov frankov posojila; celokupen dolg v inozemstvu iznaša 3 milijarde in 200 milijonov frankov. Približno toliko dinarjev iznaša notranji dolg države (boni, žigovanje kron, Narodna banka). Potemtakem je naša država dolžna 6 milijard dinarjev.

Plebiscit v Gornji Šleziji se vrši sredi marca t. l. Glasovalno ozemlje meri okrog 12.000 četv. km. in šteje 2,25 milijonov prebivalcev. Prebivalstvo ima odločiti med Nemčijo in Poljsko. Nemčiji je vsa javnost na delu za ugoden izid plebiscit; seveda tudi Poljaki ne drže rok križem. V Gornja Šlezija je bogato industrijsko ozemlje: izkoplje se 140.000 ton železne rude, 52.000 ton svinčene rude ter četrtina celokupne produkcije premoga v Nemčiji. Ozemlje je pod upravo antantne plebiscitne komisije.

Vse po šestnajsti Danes (18. jan.) dobiš za 1 dinar — 20 K 40 v avstrijske veljave. Ni se treba čuditi, da vlada v obmejnih avstrijskih mestih živahen promet. Kdor le more, gre čez mejo, saj je kljub carini še najceneje v Avstriji. Avstrijsko ljudstvo se duši vsled druginje, cene vedno gredo navzgor, velike stavke majejo ta pod državo — a inozemci se smejejo v pest in kupujejo vse, kar se da spraviti preko meje. Dobro piše H. Withalm v listu „Der Republikaner“: Avstrija ni nič drugega kakor država velikih verižnikov. Trgi Dunaj, Gradec, Linz, Salzburg in Innsbruck jemljejo pod streho ves svet. Kar nam ni nikdar poprej uspelo, povzdigniti tujski promet, je šlo sedaj samo od sebe. Saj v naši deželi ne najdeš ničesar več, s čimer ne bi kdo veržil in kar ne bi bilo za dobiti, začevši od žensko do najfinejših zemelj... Bankerot se imenuje cilj, ki ga bo dosegla Avstrija z izplazujenim jezikom.

Konec Avstrije? Avstrija je pred katastrofo, tako poročajo razni domači in tuji listi. Prebivalstvo samo je prepričano o skorajšnjem bankrotu. Vsi ga pričakujejo z neverjetno ravnodušnostjo. Kaj bo naslednje dni, ne ve nihče. Tudi dunajska vlada je očitno okužena s to brezbriznostjo, češ, naj se popoti ladja, mi bomo z rešilnimi čolni priplavali na bližnji otok. Antantini zastopniki v reparacijski komisiji zborujejo, ministri se posvetujejo... a dunajski listi beležijo vedno temnejša znamenja popolnega obupanja in brezupnosti ljudskih množic. Izjave časopisja se obračajo v splošnem proti antanti. Vsa krivda za sedanje razmere je v senžermenski mirovni pogodbi. Avstrijska republika je bila rojena v Parizu kot nezakonski otrok in že v naprej obsojena k poginu. Zato pustimo, da ta „Wasserkopf“ izgine iz sveta... Ker so listi večidel v židovskih rokah, ni s tem rečeno, da si avstrijski Nemci res tako enodušno žele pod Nemčijo. Avstriji čutijo, da bi bili posunjeni na stran in bi s težavo uveljavili svoje gospodarsko-politične interese, ki niso vedno istovetni z onimi v Rajhu. Nemčija dvomljivo maje z rameni, kadar se govori o željah Avstrijcev. Tako je vse polno negotovosti in splošna gospodarska beda povzroča, da se vsak briga samo za rešitev samega sebe. Pozamezni sloji ali kategorije se bunijo in stopajo v stavko. Te dni se je vršila velika stavka poštinih nameščencev, kateri so se pridružili tudi brzojavni in telefonski uslužbenci. Železničarji so zagrozili z novo stavko 20. t. m. Uradništvo strada.

Kaj pomaga povišanje plač, ko pa cene zrastejo štirikratno. Skladišča živil so prazna; tovarne ustavljajo obrat, ker nedostaja surovin. Izpolnil so je — v nasprotnem smislu — rek starih habsburških vladarjev: Austria erit in urbe ultima. (Avstrija bo zadnja na svetu).

Ljudsko štetje. Na drugem mestu prinašamo članek o ljudskem štetju in opozarjamo na nj vse naše čitatelje. Kakor izvem, se širijo o ljudskem štetju razne bedaste govorice, katerim količkaj razsoden človek ne more verjeti. Popisovanje ljudi in živine se izvršuje že več tisoč let. Iz evangelija je znano, da sta šla Marija in Jožef k popisovanju v Betlehem. Za ljudskim štetjem „ne tiči“ nič drugega kakor to, kar omenja naš članek. Opozarjamo prav posebno naše izobraženstvo ob Muri in v Prekmurju, naj ljudstvo pouči o važnosti ljudskega štetja in prepreči vsakovrstne vplive s strani podkupljenih hujskačev.

Na nemško izzivanje, s katerim smo se obširneje pečali v zadnjem uvodniku, odgovorimo s tem, da ostanemo zvesti staremu geslu „Svoji k svojim!“ in podpiramo le one trgovce in obrtnike, ki res čutijo jugoslovansko. Skrbimo, da bo v vsakem večjem kraju na meji podružnica „Jugoslov. matice“, ki ne bo obstojala samo na papirju, temveč bo delala z vsemi sredstvi za probudo in državljanski ponos našega ljudstva.

Kmetijske šole. Pri poverjeništvu za kmetijstvo se je vršila 30. decembra p. l. anketa zaradi novih kmetijskih šol v Sloveniji. Anketa se je izrekla za ustanovitev srednje kmetijske šole v Mariboru in za ustanovitev nižjih kmetijskih šol v Prekmurju in na Gorenjskem.

Nevarnost preti našim vinogradnikom vsled uvoza italijanskega vina. Italija ima za izvoz velike množine vina in je po vsej verjetnosti pričakovati, da ga bo skušala postaviti na jugoslov. trg. V kratkem se bodo vršila trgovinsko-gospodarska pogajanja med Jugoslavijo in Italijo. Po dosedanji slabih izkušnjah lahko sodimo, da bodo naši zastopniki ljudje, ki niso dovolj poučeni o razmerah v državi ali pa imajo pred očmi zgolj koristi ene pokrajine. Povrh tega se take pogodbe sklepajo tajno in se javnost navadno postavi pred gotova dejstva. Če bi tedaj naši zastopniki nasedli italijanskim zvijačam, bi bili poznejši protesti vinogradnikov samo zvonjenje po toči. Pohvalno je treba omeniti, da je kmetijska zveza po svojih poslancih opozorila osrednjo vlado, naj štiti interese naših vinogradnikov, zavedajoč se, da bi uvoz italijanskega vina ubil slovensko vinorejstvo. Priporočamo vinogradnikom, naj potem občin, kmet. podružnic, krajevnih odborov kmetijske zveze sestavi in podpišejo proteste proti uvozu italij. vina in jih pošljejo „Tajništvu kmetijske zveze“ v Mariboru. K temu pripomnimo, da bi kriza v našem vinogradništvu prizadela v prvi vrsti obmejne kraje (Slov. gorice) in bi delala slabo propagando za državno misel.

Kapitalist in narod. Ugotavljamo, da sta iz podružnice „Jugoslov. Matice“ v Gornji Radgoni izstopila znana brata — trgovca, katerih eden velja splošno kot milijonar in velik „narodni“ prvak. Zato, ker imata od narodnega osvobojenja dobiček, ne moreta „žrtvovati“ neodrešeni domovini letnih 48 K. Da, domovina, ti si kakor ptica v pravljici, ki nese zlata jajca. Kjer teh ni, tam je konec kapitalistični ljubezni do naroda!

Delavski in kmetijski kongres, ki bi se imel vršiti 19. t. m. v Dolnji Lendavi, je preložen.

Šolske zadeve v Prekmurju. Na X. seji šolskega sosveta so bile sprejete v službo kot učiteljice: Ilonka Kühar v Puconce, Marjeta Hajdn v Dolino pri D. Lendavi, Štefan Poredoš v Vedarce. Učiteljicam, ki izstopijo iz službe in se omože, se ne prizna nobena odškodnina. — Srbohrvatski jezik se na prekmurskih šolah ne bo poučeval. — Razpisana je služba za ženska ročna dela v M. Soboti. — Na državni šoli v Gančanih je nastavljena učiteljica Irenka Szöcs iz Beltincev. — Verske šole morajo predložiti proračune. — Učitelji so dolžni se privaditi prekmurskemu narečju. Tudi učne knjige se bodo tiskale v narečju. — Razdelile so se podpore visoko in srednješolcem — domačinom. — G. Bračko, dosedanji začasni ravnatelj drž. gimnazije v Murski Soboti, je imenovan za definitivnega ravnatelja.

Dobava lesa, kakor desk, lat itd. je danes nemogoče, ker nam Avstriji še vedno ne dovolijo voziti po železnici Radgone—Špilje. Zato opozarjamo občinstvo na današnji inserat Gospodarske zadruga v Gornji Radgoni, ki še ima nekaj desk iz stare zaloge. Gospodarska zadruga si je nabavila preko 30 vagonov lesa, danes pa ima na zalogi približno samo še 2 vagona. Kdor rabi še kaj tega blaga, naj se kmalu preskrbi, ker bo zaloga skoraj pošla.

Draginja pada, pravijo, a v resnici vedno le raste. Kaj pa dobiš ceneje, kje so cene padle? Kupiš kar hočeš, vse moraš vsak dan dražje plačati. Decembra meseca sem si nabavil nekaj metrov trdih drv. Kupil sem jih od Gospodarske zadruga v Gornji Radgoni ter sem plačal za 1 kubični meter 220 K, to je za en meterklatfer 880 K. To je silno visoka cena in en meterklatfer drv se porabi hitro, posebno še tam, kjer je kaj drobne družinice, da se mora bolje kuriti, premoga pa nič nimamo. Ker moja zaloga drv v najkrajšem času poide, pri zadrugi in tudi drugod v Gornji Radgoni pa jih ni več dobiti, sem se obrnil na neko bližnjo graščino, ki proda vse leto

precej drv in kakor sem slišal, baje še po precej krščanski ceni. Toda glej, graščina zahteva za 1 meterklatfer drv, svežih, komaj nasekanih, celih 1000 K na mestu v gozdu. Ker pa stane vožnja od tam za 1 meterklatfer najmanj 300 K, mi pride ta množina drva na 1.300 K! Potem pa pravijo in tudi jaz sam sem prej mislil, da zadruga ljudi odira. Sedaj pa rečem: o, da bi le imeli še več gospodarskih zadrug.

Čebelarjem Slov. Štajerske in Prekmurja se naznanja: V tekočem letu se bodo vršili v celem imenovanem okolišču 4 dvadnevni tečaji in okoli 40 poučnih shodov. Tečaji bi bili po mnenju podpisanega najbolj potrebni v onih pol. okrajih, kjer jih dosedaj še sploh ni bilo, t. j. Maribor, Celje, Brežice in Prekmurje. Primeren čas za tečaje je maj, junij, julij in deloma še avgust. Podružnice in čebelarji iz onih krajev, kjer ni podružnic, naj se blagovolijo že sedaj oglašati za shode, ker podpisani mora biti o tem obveščen najmanj dva meseca pred izvršitvijo zaradi sestave in predložitve potovalnega načrta. Shodi se začnejo z marcem ter se bodo vršili po tistem redu, kakor bodo došle prijave. Vsak sklicatelj naj navede kraj shoda ter pripomni, ali bi v dotičnem kraju predavanje bolj kazalo predpoldne ali popoldne. Za prireditve shodov in tečajev se je oglasiti pri podpisane. — Pismenim vprašanjem je dodati znakmo. Kdor hoče pojasnila osebno na domu, se naj oglasi prvi ali tretji četrtek v mescu, ako ta dan ni praznik. — Ivan Jurancič, drž. čeb. p. učit., pošta Sv. Andraž v Sl. g.

Pomen ljudskega štetja.

V „Službenih Novinah“ št. 94, z dne 31. aprila t. l. in „Uradnem Listu“ z dne 23. oktobra 1920, št. 122 je objavljena uredba o popisu prebivalstva, hiš in domače živine, ki bi se imelo koncem minulega leta istočasno in enako izvršiti na vsem teritoriju kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev in ki se bo vršilo 31. januarja 1921.

Odveč je, da bi se važnost tega popisa posebej povdarjala, dovolj je omeniti le toliko, da je poznava številn gaestanja prebivalstva na samo potrebna za narodoslovna raziskovanja ampak je tudi še večje važnosti za upravne namene vsake dobro urejene države. Na noben drug način ne more država sebe bolje spoznati in biti natančno poučena o svoji velikosti in ustroju kakor s periodičnim nabiranjem podatkov o prebivalstvu.

Za našo mlado kraljevino nima ta prvi popis prebivalstva samo pomena kot veliko kulturno delo, ki bo potomstvu zapustilo verno sliko stanja, v katerem se je naše pleme nahajalo v početku stvaritve edinstvene domovine našega troimenega naroda, temveč bo tudi sedaj dobro služilo kot temelj pri izvršitvi nove državne ureditve, ker so podatki o prebivalstvu osnova za upravno gospodarsko in sploh celokupno socialno politiko.

Za izvedbo tega velikega statističnega dela je treba intenzivnega delovanja vseh prosvetnih družabnih stanov in najaktivnejšega občinskih in državnih oblastev.

Vsled tega se je z omenjeno uredbo določilo, da ta popis izvrše občine s sodelovanjem vseh pismenih državljanov, kateri imajo dolžnost, da na poziv občine vrše odkazane popisne posle, dočim je nadzorovalnim oblastim poverjena kontrola in nadziranje dela popisnih organov.

V slučaju, da v kakem kraju prebivalstvo napačno razume pomen tega popisa, morajo nadzoralne oblasti obrazložiti pomen popisa in ljudi prepričati, da so podatki, pridobljeni s popisom prebivalstva, splošne važnosti za vsakega, niso pa nikakor v škodo pojedincev, ker se vsi osebni podatki, katere zbira statistika, obdelujejo in sestavljajo v skupinah tako, da se v statističnih tabelah osebnosti popolnoma izgube. Osebni podatki so tudi največja tajnost, ki se nikomur ne objavljajo in nimajo nobene zveze s doščevanjem in plačevanjem davkov, vojno obveznostjo, rekvizicijami, ali s kakim novim obteženjem in obremenjenjem prebivalstva.

Od poverjeništvu za socialno skrbstvo.

Domače vesti.

Ljutomer. Veleč. g. p. Pavec v Gornji Radgoni je naklonil Podpornemu društvu narodne šole v Ljutomeru 40 K, za kateri dar mu izreka odbor najsrčnejši „Bog plačaj!“ Istotako se zahvaljuje svojemu zvestemu dobrotniku g. dr. J. Babnikn, minist. svetniku v Ljubljani, za poslanih 25 K. Vsem bivšim učencem naše šole v posnemanje!

Gornja Radgona. Šolsko vodstvo v Gornji Radgoni se tem potom najlepše zahvaljuje vsem tistim, kateri so bodisi s sodelovanjem, bodisi z darili in preplačili pripomogli, da je Silvestrov večer v vsakem oziru tako lepo uspel. Čisti dobiček istega znaša 695 K 84 v. Bil bi pa lahko mnogo večji, če bi ne bilo toliko izdatkov, med katerimi je omeniti posebno

dva: veselilni davek (K 732.60) in odškodnino za oder (K 300.—).

Radgona. V nedeljo so se vršile v Radgoni in v okoliških občinah občinske volitve. Agitacija je bila zelo huda. Dr. Kamniker in Kleinoscheg sta več dni poprej oblegala Žetince, Dedonce in Slov. gorico, kjer so bile šance za velikonemško stranko precej dvomljive. Ves trud je bil zaman. Ljudstvo se je po veliki večini odločilo za krščansko-socialno stranko, ker vidi v nji vsaj najskromnejšo zaščito svojih narodnih pravic. Kamnikerjeve hujskarije so vsi siti. V Jugoslaviji slovenski okoličani ne vidijo strahov, kakor g. primarij in tovariši, temveč državo lastnega naroda. Celo „D. Grenzschutz“ priznava, da so se proti vsenemški stranki postavili „jugoslaw. gesinnten Bewohner“.

Kapela. Bralno društvo pri Kapeli ima v nedeljo 30. t. m. svoj redni občni zbor. Pridite v obilnem številu.

Gornja Radgona. Dne 6. t. m. se je vršil tukaj v posojilnični dvorani občni zbor Kmetijskega bralnega društva. Izvolil se je nov odbor ter ustanovili radi uspešnejšega in sistematičnega dela razni odseki in sicer: dramatični odsek, godbeni in časnikarski odsek. Orlovski odsek in dekliska zveza pa obstojata že od prej. V kratkem se ustanovi še mladeniška zveza. — Društvo, ki je dobilo v pretečenem

letu v posojilnični dvorani za svoje delovanje pripraven lokal, se je že lansko leto precej živahno gibalo, novi moške, ki so bili izvoljeni v odbor, in ki so prinesli v društvo novega duha in nove energije, pa nam dajejo jamstvo, da bo vršilo v tem letu svojo nalogo do popolnosti. V to pomozi Bog in sreča junaška.

Gornja Radgona. Javno predavanje priredi v nedeljo dne 23. t. m. po osmi maši „Prosveta“ v Gornji Radgoni v posojilnični dvorani. Predava g. Jerebič o osnovnih pojmih socializma. K obilni udeležbi vabi odbor. — Tombolo priredi v nedeljo dne 23. t. m. popoldne po večernicah v posojilnični dvorani Orlovski odsek v Gornji Radgoni. Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo telovadnega orodja in obleke, prosimo, da se vsi prijatelji naše mladine polnoštevilno udeležijo. Orlovski odsek.

Slovensko trgovsko in obrtno društvo za Gornjo Radgono priredi v nedeljo dne 23. januarja v gostilni g. Karbaš-a v G. Radgoni „Plesni venček“ v zvezi s srečolovom in šaljivo pošto, ter vabi vse obrtnike in prijatelje obrtništva, da se s svojimi družinami v obilnem številu udeležijo. Začetek ob 6. uri zvečer. Vstopnina 10 K. Ker je čisti dobiček namenjen za ustanovitev obrtne nadaljevalne šole za vaje v Gornji Radgoni, se preplačila hvaležno sprejemajo.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Dekliška Zveza vabi na svojo novoletno prireditev v Slomšekovi dvorani v nedeljo dne 23. jan. takoj po večernicah. Na spo-

redu je petje, tamburanje in božična igra: „Betlehem-ska zvezdica“ ter šaljiv prizor: „Pri posredovalki“. Po predstavi pa imajo Orli pri Jurešu prosto zabavo s tamburanjem in srečolovom.

Gornja Radgona. Prostov. gasilno društvo v G. Radgoni priredi 1. febr. ob 8. uri zvečer v gost. Karbaš plesni venček. Podpirajte domače gasilstvo.

Gornja Radgona. Na tukajšnji pošti sta imenovana za poštne višje oficiale II. razreda poštna oficila Jernej Vengust in Hubert Jurkovič. Čestitamo!

Vabilo na izredni občni zbor

Tiskovne zadruga v Gornji Radgoni r. z. z. o. z. ki se vrši v nedeljo dne 30. januarja 1921 ob 8. uri v dvorani Posojilnice v Gornji Radgoni.

Dnevni red:

1. Poročilo v stanju zadruge,
2. Likvidacija zadruge,
3. Slučajnosti.

Opomba: § 31. Ako pri prvem občnem zboru ni zastopan deseti del vplačanih deležev, vrši se eno uro pozneje z istim dnevnim redom in v istih prostorih drugi občni zbor, kateri pa sme sklepati brezpogojno brez ozira na število zastopanih deležev.

Če gre za razdružbo zadruge, morajo biti zastopane vsaj tri četrtine združnih deležev in morajo glasovati tri četrtine navzočih in zastopanih glasov za to, da se zadruga razdruži, sicer je sklep neveljaven.

Načelnstvo.

Šmarnico lepo belo, korenato, ima na prodaj na drobno in na debelo po zelo nizki ceni **Franc Štuhar, Terbegovci,** pošta Sv. Jurij ob Ščavnici.

4 lepa brestova debela dolga 12—13 m proda **Stelian Nemeč, Stanetinci,** p. Jurij ob Ščavn.

Učenca za mizarstvo obrt, močnega, iz boljše hiše, v starosti 14—16 let sprejme **Peter Lipič,** miz. mojster, **Gornja Radgona,** Spodnji griz.

Deske raznih debelosti, 3.80 m in 4 m dolge, late, tramiče, (Stafelne) roženice in tramovje, za mizarje, tesarje, stavbe in domačo rabo ima na zalogi **Gospodarska zadruga v Gornji Radgoni.**

Razširjajte Mursko Stražo

Novo dospelo!

Vsakovrstno manufakturno blago za ženske in moške obleke, platno, barmente, židane in vsakovrstne druge robce, cefirje, in sploh vso manufakturno blago kupiš vedno najbolj po ceni pri

Gospodarski zadrugi v Gornji Radgoni. Velika izbira! Dobra postrežba!

Ste preveč občutljivi za mrzli zrak? Vsakovrstne bolečine se takoj aobjavljajo? Slabost? Oj, kako tu ublažujejo bolečine in utrjujejo telo masaže s Fellerjevim pravim Elza fluidom! 6 dvojnatih ali 2 veliki špecijski steklenici 42 K. Državna trošarina posebej.

Potrebovali bi odvajajoče, želodec okrepujoče sredstvo? Poslužite se le Fellerjevih pravih Elsa-kroglic! 6 škatljic 18 K. — Omot in poština posebej, a najceneje. — **Eugen V. Feller, Stubica donja, Elzatrž št. 326, Hrvatska.**

Kdor želi da se mu pošljejo Elza-izdelki v Avstrijo, naj naslovi naročilo na: Apotheke „zum heil. Geist“ Versandstelle Epl. 326. Wien I., Nibelungeng. 2.

TISKARNA PANONIJA

F. JEREBIČ IN TOVARIŠI KOMANDITNA DRUŽBA

GORNJA RADGONA

P. n. župnijskim, občinskim, državnim in zasebnim uradom, šolskim vodstvom, trgovcem, društvom vijudno naznanjamo, da imamo v zalogi veliko množino vsakovrstnih pisarniških in šolskih potrebščin, knjig znanstvene, nabožne in leposlovne vsebine, devocijskih itd. kakor tudi, da prevzememo v tisk in vezavo vse, v omenjene stroke spadajoča dela kakor: lepake, letake, kuverte s firmo, pisemski papir itd. Prodaja na drobno in na debelo. Sezname in cene naših zalog vsikdar

KNJIGOVEZNIKA, KNJIGARNA, TRGOVINA S PAPIRJEM IN PISARNIŠKIMI POREBŠČINAMI NA DROBNO IN DEBELO

Največja zaloga razno-vrstnih strojev

kot slamoreznic, reporeznic, alfa-separatorjev, čistilnikov (trijerjev), vejalnih strojev, viteljnov (gepelnov), mlatilnic i. t. d. pri

Gospodarski zadrugi v Gornji Radgoni Najnižje cene! Ogled zaloge prost!

POSOJILNICA V GORNJI RADGONI r. zadr. z n. z.

Hranilne vloge sprejme in jih obrestuje po najvišji obrestni meri. Obresti se pripisujejo koncem vsakega leta prez posebnega naročila h kapitalu. Hranilne knjižice drugih inzemskih denarnih zavodov se sprejemajo brez vseh stroškov kot hranilne vloge, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Za nalaganje po pošti so strankani na razpolago položnice kr. poštno-čekovnega urada v Ljubljani št. 10.593. Rentni davek plačuje Posojilnica sama.

Posojila na osebni kredit, na hipoteke, trgovske kredite in v tekočem računu daje pod najugodnejšimi pogoji. Izposojuje tudi na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzema Posojilnica na sebe in dolžnih plačuje pri Posojilnici svoj dolg naprej. Stroški za to ne presegajo nikdar 10 kron. Prošnje za vknjižbo novih, kakor tudi za izbris plačanih posojil dela Posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure so vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne. Ob uradnih dnevih se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo, prošnje sprejemajo in vsi drugi uradi posli izvršujejo vsak delavnik od 8. do 12. ure dop.

..... **Uradni prostori so v lastni hiši, Glavna cesta št. 14, zraven kolodvora.**